

Татяна Илиева

Кирило-Методиевския научен център
при Българската академия на науките
София, България

СРАВНЕНИЕ НА ЛЕКСИКАТА НА ЕЗФ.І.461 С ФОНДА РЕДКИ, ОСТАРЕЛИ И ДИАЛЕКТНИ ДУМИ В БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК ОТ ХІХ И ХХ ВЕК

(Резюме)

Обект на настоящата статия е лексиката с домашен произход в Книгата на пророк Иезекиил от най-ранния известен засега свод на славянски кирилски старозаветен текст – търновския ръкопис от края на ХІVв., F.I.461, който се съхранява в Руската Национална Библиотека, Санкт Петербург. Основна задача на проучването е съпоставката на изследвания словен масив с фонда редки, остарели и диалектни думи в българския език от ХІХ и ХХ век, както и с неговото съвременно фразеологично богатство. Изследването показва, че една значителна част от думите в ЕзF.I.461 се съхраняват и до днес (или поне до недалечно минало) в съвременния говорим български език или в неговите диалекти. Този факт още веднъж ни разкрива един от основните източници на попълване на старобългарския книжовен език - живата народна реч. Отбелязването на обща рядка лексика между диалектите и литературата на съвременен български език след Освобождението насам, от една страна, и един такъв ранен превод като ЕзF.I.461, от друга, е важно за историческата лексикология и лексикография в качеството му на съществен аргумент за старинността на този словесен инвентар и принадлежността му към нашия език. Разкрива се вековният живот на думите, дал отражение върху външата им форма или върху семантиката им като резултат от действието на редица исторически езикови закони.

✉ Татяна Илиева,
ilieva_tatyana@abv.bg

Публикувано: 15 септември 2010